

Riktlinje för kamerabevakning

Beslutad av: Kommunstyrelsen, den 05-02-2024
Dokumentansvarig: Tekniska förvaltningen
Diarienummer: 2023/299
Senast reviderad: 2025-02-05
Giltig till: tillsvidare

Innehåll

1.	Inledning.....	3
2.	Syftet med kamerabevakning.....	3
3.	Rättslig grund.....	3
3.1.	Tillståndspliktig kamerabevakning.....	3
3.2.	Ej tillståndspliktig kamerabevakning	4
3.3.	Vad gäller för olika områden?	4
4.	Förberedelser och beslut.....	4
4.1.	Inför beslut att använda kamerabevakning.....	4
4.1.1	Exempel på andra brottsförebyggande åtgärder	4
4.1.2	Underlag inför beslut om kamerabevakning	5
4.1.3	Beslut att använda kamerabevakning	5
4.1.4	Arbetsgång för brottsförebyggande arbete och kamerabevakning	5
4.2.	Efter beslut att använda kamerabevakning.....	6
4.2.1	Ansöka om tillstånd	6
4.2.2	Installation, drift och finansiering.....	6
4.2.3	Tillståndsinnehavare och personuppgiftsansvarig	6
5.	Hantering av material	6
5.1.	Åtkomst-, lagring- och gallring av material.....	6
5.2	Granskning av bildmaterialet.....	6
5.3	Utlämnande av material till brottsbekämpande myndighet.....	7
5.4	Utlämnande av allmän handling	7
5.5	Begäran om registerutdrag enligt dataskyddsförordningen	7
5.6	Incidenthantering	7
6	Information och skyltning	7
7	Övrigt	9
7.3	Utvärdering och revidering av riktlinje	9
7.4	Kontakt om kamerabevakning.....	9
7.4	Checklista och mall	9
7.4.1	Checklista – Inför beslut att använda kamerabevakning.....	9
7.4.2	Mall för Dokumentation av problembild (DAP)	11

1. Inledning

Syftet med riktlinjen är att konkretisera och tydliggöra hur kommunen ska arbeta med kamera-bevakning utifrån kommunens Policy för kamerabevakning. Riktlinjen syftar också till att ge stöd och vägledning i överväganden om när kamerabevakning är en ändamålsenlig åtgärd. Vidare ska riktlinjen säkerställa att kommunorganisationen hanterar frågan om kamerabevakning enhetligt och att kommunen följer gällande lagstiftning på området.

2. Syftet med kamerabevakning

I Klippans kommun kan kamerabevakning användas för att förebygga och förhindra viss brottslig verksamhet och stärka tryggheten i och omkring kommunala fastigheter och mark. Kamera-bevakning är därför enbart tillämplig på brottsutsatt plats eller på annan plats där det av särskild anledning finns risk för skada på liv, hälsa eller egendom.

3. Rättslig grund

Möjligheten att bedriva kamerabevakning och hur ljud- och bildmaterial ska hanteras styrs primärt av tre lagar:

- Kamerabevakningslagen (SFS 2018:1200)
- Dataskyddsförordningen GDPR (EU 2016/679)
- Offentlighets- och sekretesslagen (OSL: 32 kap. 3 och 3a §§)

Kamerabevakningslagens syfte är att se till att kamerabevakning bara används när bevakningsin-tresset väger tyngre än integritetsintresset. Som ett allmänt krav för kamerabevakning av alla ty-per av platser gäller att bevakningen ska bedrivas lagligt, enligt god sed och med hänsyn till en-skildas personliga integritet. Kamerabevakningslagen gäller oavsett om allmänheten har tillträde till platsen eller inte.

Dataskyddsförordningen har stor påverkan på kamerabevakning, genom att de uppgifter som be-handlas till stor del kommer att vara personuppgifter och anses vara integritetskänsliga. Det in-nebär att kraven på skydds- och säkerhetsåtgärder är höga redan i utgångsläget. Enligt Data-skyddsförordningen får personuppgifter bara samlas in för särskilda, uttryckligen angivna och berättigade ändamål och får inte användas för något annat syfte. Detta innebär att avsikten med kamerabevakningen måste bestämmas och dokumenteras innan bevakningen påbörjas.

Utöver dessa två styrande lagar finns även lagar som har viss påverkan på hanteringen av kame-rabevakning, såsom Offentlighets- och sekretesslagen. Bild- och ljudmaterial från kamerabevak-ning omfattas av en tystnadsplikt enligt kamerabevakningslagen och ska skyddas mot obehörig åtkomst eller obehörigt utnyttjande. Kommunen ska som myndighet tillämpa offentlighets- och sekretesslagen (2009:400), OSL. När det gäller material från kamerabevakning är det bestäm-melsen i 32 kap. 3 och 3a §§ OSL som blir aktuella.

3.1. Tillståndspliktig kamerabevakning

När kamerabevakningen används *på en plats dit allmänheten har tillträde* krävs tillstånd från Integritetskyddsmyndigheten (IMY). Sådana platser kan vara:

- Allmänna ytor utomhus (gator, parker, skolgård, idrottsanläggning m.m)

- Reception, entré och korridorer där allmänheten kan vistas

3.2. Ej tillståndspliktig kamerabevakning

Tillstånd krävs inte om kamerabevakningen avser *en plats dit allmänheten inte har tillträde*. Sådana platser kan vara:

- Inomhus i skolor och arbetsplatser
- Låsta och inhägnade områden

Kamerabevakning får däremot inte, utan tillstånd, monteras och riktas mot platser där bevakningen framstår som kränkande, exempelvis i omklädningsrum, toaletter och personalrum. Om kameran inte kan användas för att kunna identifiera personer, omfattas bevakningen inte av kamerabevakningslagen.

3.3. Vad gäller för olika områden?

Kamerabevakning kan bli aktuell i och runtomkring kommunens fastigheter och mark i de fall där intresset för kamerabevakning bedöms vara större än den enskildes integritet. Förutsättningarna för att kamerabevaka skiljer sig beroende på var bevakning sker, exempelvis om bevakningen sker i eller runt om en skola, vårdinrättning, fritidsanläggning eller i anslutning till gator och torg. Integritetsintresset kan väga olika tungt beroende på vilken plats som bevakas och anpassningar i bevakningstid eller upptagningsområde kommer därför behöva göras med hänsyn till det område som ska bevakas. Integritetsskyddsmyndighetens (IMY) vägledning, (se Kap 3 Vägledning för olika områden - [IMY Vägledning vid kamerabevakning](#)), ska användas för att säkerställa att nödvändiga villkor för den specifika platsen är uppfyllda.

4. Förberedelser och beslut

4.1. Inför beslut att använda kamerabevakning

Kamerabevakning ska endast bedrivas då intresset av sådan bevakning väger tyngre än den enskildes intresse av att inte bli bevakad. Innan övervägande om att använda kamerabevakning ska därför andra brottsförebyggande åtgärder först utredas (se 4.1.1 för exempel på alternativa brottsförebyggande åtgärder). Kamerabevakning ska endast aktualiseras när andra brottsförebyggande först utretts. För att säkerställa att beslut om kamerabevakning fattas på goda grunder ska relevant information tillställas ansvarig nämnd/styrelse enligt 4.1.2.

4.1.1 Exempel på andra brottsförebyggande åtgärder

- Se till att det finns fullgod belysning
- Se till att det finns fri sikt eller insyn av platsen
- Installera lås- och larmsystem
- Inhägna aktuellt område
- Ombesörj ökad rörlighet av människor i området/på platsen
- Samarbeta med föräldraföreningar, trygghetsvärdar, grannsamverkan, nattvandrare m.m.
- Ökad rondering av vaktmästare och/eller väktare
- Översyn av förvaring och märkning av stöldbegärligt gods

4.1.2 Underlag inför beslut om kamerabevakning

Inför beslut om kamerabevakning ska bedömning av behovet och syftet dokumenteras och registreras i ansvarig nämnds diarium. För att kamerabevakning ska bedömas vara en lämplig åtgärd behöver förvaltningen kunna beskriva och visa på:

- Att det finns ett behov av kamerabevakning utifrån en identifierad problembild
- Att intresset för att använda kamerabevakning är större än hänsynen till den enskildes integritet
- Att då beslut om kamerabevakning berör barn har en barnkonsekvensanalys upprättats
- Vilka risker det finns för den enskildes integritet och hur onödiga risker undviks (bevakningstider, lagring, maskning m.m)
- Att kamerabevakningen förväntas vara en kostnadseffektiv åtgärd för den identifierade problembilden
- Att andra brottsförebyggande åtgärder har utretts
- Att visa på att det finns stöd, i forskning eller utvärdering, för att kamerabevakning kan få förväntad positiv effekt för den identifierade problembilden
- Att berörda målgruppers inställning har beaktats

Vid tillståndspliktig kamerabevakning gäller även:

- Att behovet av kamerabevakning ska beskrivas och analyseras enligt mallen för dokumentation av problembild (se 7.4.2 mall för dokumentation av problembild, DAP)
- Att visa på att andra brottsförebyggande åtgärder redan vidtagits och att dessa åtgärder visat sig vara otillräckliga

Till riktlinjerna finns en bifogad checklista – ”Inför beslut att använda kamerabevakning” (se 7.4.1) som ska användas inför beslut om kamerabevakning.

4.1.3 Beslut att använda kamerabevakning

Underlag inför beslut om kamerabevakning (enligt 4.1.2) ska delges rätt politisk instans som sedan fattar beslut om kamerabevakningen.

- Ansvarig nämnd fattar beslut om ej tillståndspliktig kamerabevakning
- Kommunstyrelsens arbetsutskott fattar beslut att ansöka om tillståndspliktig kamerabevakning

4.1.4 Arbetsgång för brottsförebyggande arbete och kamerabevakning

Förvaltningarna ska löpande rapportera incidenter till den operativa gruppen för EST (Effektiv samordning för trygghet). Respektive förvaltning sammanställer problembild och förslag till lämpliga åtgärder i samverkan med den operativa gruppen för EST och samordnare för det brottsförebyggande arbetet. Respektive förvaltning ansvarar för att bereda ärendet om kamerabevakning till nämnd/kommunstyrelse. Om nämnd/kommunstyrelse ska besluta om kamerabevakning ska samordnare för det brottsförebyggande arbetet först höras. Anledningen är att berörd nämnd ska få tillgång till relevant beslutsunderlag. Ansvarig förvaltning ska i samverkan med samordnare för det brottsförebyggande arbetet genomföra uppföljning och utvärdering av kamerabevakningens effekt.

4.2. Efter beslut att använda kamerabevakning

4.2.1 Ansöka om tillstånd

Tekniska förvaltningen ansvarar för ansökan om tillstånd och berörd förvaltning bistår.

4.2.2 Installation, drift och finansiering

Tekniska förvaltningen ansvarar för upphandling av kamerabevakning, installation, drift och underhåll av kamerautrustningen. Kamerabevakningens samtliga kostnader såsom för upphandling, inköp, installation, anslutning till server, underhåll, drift och teknisk support bekostas av ansvarig förvaltning. Tekniska förvaltningen ansvarar även för att det finns en förteckning av de kameror kommunen inhandlar och att det finns en rutin för kontroll av kameror. Tekniska förvaltningen ansvarar också för att i samråd med berörd förvaltning och samordnare för det brottsförebyggande arbetet utreda vilken typ av kamerateknik som är ändamålsenlig.

4.2.3 Tillståndsinnehavare och personuppgiftsansvarig

Det är tekniska förvaltningen som på kommunstyrelsens vägnar ansöker om tillstånd för kamerabevakningen. Eftersom det är tekniska förvaltningen som ansöker om tillstånd är det kommunstyrelsen som har den lagliga grunden för att bedriva kamerabevakning i enlighet med kamerabevakningslagen och kommunens riktlinje för kamerabevakning. Tillståndsinnehavaren är personuppgiftsansvarig och äger därmed personuppgifterna samt det material som kamerabevakningen genererar. Respektive nämnd är personuppgiftsansvarig i de fall kamerabevakningen inte kräver tillstånd.

5. Hantering av material

5.1. Åtkomst-, lagring- och gallring av material

Bild- och ljudmaterialet ska hanteras på ett sätt som minimerar risken för obehöriga att få tillgång till det. Det inspelade materialet ska inte sparas längre än nödvändigt. Om det inte finns särskilt skäl ska materialet inte sparas längre än 14 dygn. Bildmaterialet ska raderas på ett sådant sätt att uppgifterna inte kan återskapas. Personuppgiftsansvarig ansvarar för på vilket sätt inspelat material sparas och att materialet inte sparas längre än nödvändigt i enlighet med denna riktlinje. Respektive förvaltning ska utse de personer som har behörighet att granska bilderna. Antalet personer med behörighet att granska bilderna ska begränsas till högst tre personer per kamerabevakningsområde och dessa personer utses av förvaltningschef. Dessa personer ska signera en tystnads- och sekretessförbindelse.

5.2 Granskning av bildmaterialet

Granskning av bildmaterialet kan ske i realtid eller i efterhand. Att titta på bildmaterialet enbart i realtid är i regel mindre integritetskränkande än då inspelning sker. Larmcentral/vaktbolag kan upphandlas i syfte att realtidsbevaka och därmed kunna bedöma om väktare eller polis kan behöva tillkallas. Personuppgiftsbiträdesavtal (PUB-avtal) ska i dessa fall upprättas mellan kommunen och upphandlat larmcentral/vaktbolag.

Vid inspelning får endast granskning av bildmaterial ske då händelse inträffat såsom skadegörelse, stöld, våld eller om det finns misstanke om brott.

5.3 Utlämnande av material till brottsbekämpande myndighet

Material från kamerabevakning får lämnas ut till en brottsbekämpande myndighet för att utreda ett begånget brott. Utlämnande av material ska lämnas till brottsförebyggande myndighet efter upprättad polisanmälan. Material från kamerabevakning kan också utgöra ett viktigt underlag för planering och vidtagande av skyddsåtgärder vid allvarliga hot mot person eller egendom i syfte att förebygga eller förhindra att ett uttalat hot omsätts i handling. När det gäller uppgifter som ska lämnas ut för att förebygga, förhindra eller upptäcka brottslig verksamhet krävs att det finns ett särskilt motiverat behov av uppgifterna.

5.4 Utlämnande av allmän handling

Begäran om utlämnande av kamerabevakningsmaterial görs efter prövning enligt Offentlighets- och sekretesslagen (2009:400). Sekretessen hindrar normalt inte att enskilda kan få tillgång till material från kamerabevakning som avser dem själva. För att begära ut material från kamerabevakning som allmän handling ska kommunens Kundtjänst kontaktas.

5.5 Begäran om registerutdrag enligt dataskyddsförordningen

Bild- och ljud som tas upp i samband med kamerabevakning betraktas som personuppgifter. En person som kan identifieras vid kamerabevakning kallas den registrerade. Den registrerade har rätt att av personuppgiftsansvarig få bekräftelse på om personuppgifter som rör denne håller på att behandlas och i så fall få tillgång till personuppgifterna, förutsatt att begäran från den registrerade inte är uppenbart ogrundad eller orimlig.

Om ni inte kan identifiera den som bevakats gäller inte rätten till registerutdrag och ni behöver inte lämna ut några bilder, om inte den som filmats kan lämna ytterligare information som möjliggör identifiering.

5.6 Incidenthantering

Vid misstanke om att person olovligen fått tillgång till eller missbrukat tillgången till inspelat material ska detta anmälas till kommunens dataskyddsombud och förvaltningschef. Utredning ska genomföras om huruvida det inträffat en personuppgiftsincident. Personuppgiftsincidenter ska hanteras enligt kommunens Riktlinje för personuppgiftsincidenter. Behörighet att granska inspelat material har endast ett fåtal utsedda personer. Genom loggar ska kommunen kunna visa på vem som granskat materialet och när för att eventuellt missbruk kan följas upp.

6 Information och skyltning

Kommunen är skyldig att informera allmänheten och besökare om kamerabevakningen. Skyldigheten gäller oavsett om kamerabevakningen är tillståndspliktig eller inte. Information om att kamerabevakningen sker ska finnas genom tydligt skyltad information på platsen för kamerabevakningen. Skylten ska innehålla följande information:

- uppgifter om ändamålet med kamerabevakningen,
- den personuppgiftsansvarigas identitet,

- kontaktuppgifter till den personuppgiftsansvariga och dess dataskyddsombud,
- en upplysning om att de bevakade kan utöva sina rättigheter enligt dataskyddsförordningen (exempelvis att begära tillgång till personuppgifter eller att invända mot behandling av personuppgifter)
- sådant som kan tänkas överraska den som blir bevakad (exempelvis om bevakningen tar upp ljud),
- hur länge materialet sparas,
- information om vart den bevakade kan vända sig för att få övrig information om bevakningen och
- en hänvisning till kommunens hemsida för fullständig information

På kommunens hemsida ska det finnas följande information:

- namn och kontaktuppgifter till personuppgiftsansvarig och dennas företrädare (i tillämpliga fall),
- kontaktuppgifter till dataskyddsombud,
- ert ändamål med kamerabevakningen
- den rättsliga grunden för kamerabevakningen (om er rättsliga grund är GDPR artikel 6.1 f ska ni även ta upp den personuppgiftsansvarigas eller tredje mans berättigade intresse),
- mottagare eller kategorier av mottagare som ska ta del av uppgifter (i förekommande fall),
- hur länge ni lagrar bevakningsmaterialet,
- vilka rättigheter de registrerade har i förhållande till er (till exempel att begära att ni raderar deras uppgifter eller begär ut registerutdrag)
- att de registrerade kan klaga hos IMY,
- om ni är skyldiga att kamerabevaka enligt avtal eller lag,
- vem som är mottagare av uppgifter, det vill säga om det är någon annan än ni som ska använda det insamlade materialet,
- om ni kommer att överföra uppgifter till tredje land och
- om ni kommer att använda uppgifterna för automatiserat beslutsfattande.

Kamerabevakning!

Ytterligare information finns tillgänglig via:

- Affisch på anslagstavla
- Kundtjänst
- Vår webbsida:
www.bolaget.se/kamerabevakning

Namn på personuppgiftsansvarig (och om tillämpligt dennes företrädare)
Bolaget AB

Kontaktuppgifter, inklusive kontaktuppgifter till eventuellt dataskyddsombud
Bolaget AB, Gatan 1, 123 45, Staden
www.bolaget.se, +468 111 11 11

Information om den behandling som har störst konsekvenser för den registrerade, till exempel lagringstid av inspelat material, överföring eller publicering av bevakningsmaterial till tredje part:
Vi lagrar material i tre (3) dagar.

Ändamål med kamerabevakningen
Vi kamerabevakar i syfte att förhindra och utreda brott.

Registrerades rättigheter
Som bevakad kan du utöva flera rättigheter, särskilt rätten att få tillgång till eller radering av dina personuppgifter.
För ytterligare information om denna kamerabevakning, inklusive dina rättigheter, se den personuppgiftsansvarigas fulla information genom de alternativ som finns presenterade till vänster.

Europeiska dataskyddsstyrelsens exempel på skylt vid kamerabevakning

7 Övrigt

7.3 Utvärdering och revidering av riktlinje

Revidering av riktlinjen ska ske i samverkan med kommunledningsstaben. Riktlinjen ska utvärderas vart fjärde år efter införande och ska revideras vid behov.

7.4 Kontakt om kamerabevakning

Ansvarig förvaltning ska kunna besvara frågor om kamerabevakningen.

7.4 Checklista och mall

Nedan finns checklista och mall för dokumentation av problembild (DAP). Ta kontakt med samordnare för det brottsförebyggande arbetet för tillgång till ifyllbara mall.

7.4.1 Checklista – Inför beslut att använda kamerabevakning

Checklistan nedan ska användas inför beslut att använda kamerabevakning. Den innehåller frågeställningar och moment som ska beaktas inför beslut om kamerabevakning. Checklistan ska även användas som mall för den dokumentation som krävs inför ansökan om tillståndspliktig kamerabevakning.

1. Analysera problembilden

- Beskriv och analysera problembild samt orsaker till problembilden i samråd med samordnare för det brottsförebyggande arbetet (vid tillståndspliktig kamerabevakning se mall för dokumentation av problembild, 7.4.2)
- Utgå i från underlag från incidentrapportering till EST (Effektiv samordning för trygghet)

2. Utvärdera åtgärder

- Har andra brottsförebyggande åtgärder utretts, vilka?
- Vilka åtgärder har vidtagits och vilken effekt har dessa haft?
- Finns det relevanta åtgärder för problembilden som inte provats? (Motivera varför dessa inte används)

3. Inhämta berördas inställning till bevakningen

- Har berörda målgrupper (elever, personal, föräldrar, barn, andra invånargrupper) involverats, och vad är deras inställning till kamerabevakningen?
- Genomför barnkonsekvensanalys i de fall beslut om kamerabevakning berör barn
- Om kamerabevakningen sker på ett sätt som medför hög risk för de registrerade ska en konsekvensbedömning av data-skydd genomföras

4. Redovisa samlad bedömning

- Motivera behovet av kamerabevakning och varför behovet av kamerabevakning väger tyngre än skyddet av den personliga integriteten.
- Varför är kamerabevakning motiverad i det specifika fallet? Utgå ifrån tillgänglig forskning och kunskapsdatabas för det brottsförebyggande arbetet (för stöd kontakta samordnare för det brottsförebyggande arbetet).
- Beskriv syftet med kamerabevakningen (exempelvis trygghet, förhindra brott och/eller lagföra brott m.m)

5. Föreslå kamerabevakningens omfattning

- Gör en bedömning om kameror behöver riktas mot plats dit allmänheten har tillträde eller inte?
- Föreslå kamerabevakningens omfattning i tid och rum (det här är en preliminär bedömning). Omfattningen av kamerabevakningen ska vara begränsad till syftet med bevakningen och ska ta hänsyn till lokalen/platsens förutsättningar för att skydda den personliga integriteten (För råd, se Kap 3 Vägledning för olika områden - IMY Vägledning vid kamera-bevakning).

7.4.2 Mall för Dokumentation av problembild (DAP)

Dokumentation Av Problembild (DAP): XXX Problembilden har valts ut baserat på tydliga prioriteringskriterier. Senast uppdaterad datum: XXXX-XX-XX Upprättad av: XXX		
Problembild (vad, var, hur, när? Finns hot spots/hot times? Var specifik men undvik om möjligt att ange boendeadresser).	Troliga orsaker till problemet som insatser riktas mot. (Baseras på en orsaksanalys-lokal information och sökning i forskning/annan kunskap).	Insatser/Åtgärder som riktas mot att påverka de troliga orsakerna. Insatser väljs baserat på erfarenhet och forskning och annan kunskap, insatserna sätts in för att förebygga fortsatta problem (Beskriv vad, var, när och med vilket specifikt syfte och vem som ansvarar).
Vad: Var: Hur: När: Skäl för att prioritera: Eventuell bild från EMBRACE...	Situation- / platsfaktorer som kan vara orsaker:	
	Gärningspersonsfaktorer som kan vara orsaker:	
	Brottsoffer-/objektsfaktorer som kan vara orsaker:	
Mål med insatserna (beskriv så specifikt som möjligt de SMARTa målen).		
Specifikt fokus för insatsen: Mätbara mål för insatsen: Acceptans av målen: Realism i målen: Tidsgränser:		
Resultat av utvärdering av insatserna (Beskriv kortfattat hur insatserna planeras att följas upp/utvärderas, inklusive vilka mått som ska användas. När uppföljningen är klar sammanfattas resultaten här. Har de SMARTa målen blivit uppfyllda? Har problematiken flyttat sig till annan plats? Var konkret med siffror etc. Hur återkopplas till berörda parter?).		
Så här utvärderas målen: Beskriv här hur ni tänker utvärdera och med vilka mått...	In med siffror/sammanfattning från kommande utvärdering här.	
Har målen uppnåtts? När utvärderingen är färdig, sammanfatta här huruvida målen har uppnåtts. Om situationell insats, analysera också huruvida problematiken har flyttat på sig eller om insatsen har resulterat i minskning av problem även omkring insatsområdet.		
Återkoppling om insatsens resultat till organisationer och medborgare Beskriv här hur ni tänker återkoppla resultat...		